

OBJEKTS: "Stacija Kangari", Kangari, Ropažu novads

PASŪTĪTĀJS: Ropažu novada pašvaldība

ARHITEKTONISKI

MĀKSLINIECISKĀ INVENTARIZĀCIJA

MARKA: VI, AMI

kad. Nr. 8084 015 0153 001

AUTORE:

Būvpētniece, interjeriste:

INGRĪDA GAILE

RĪGA, 2018.G. JŪNIJĀ/ JŪLIJĀ

SĒJUMA SATURS

1. IEVADS

1.1 Vispārējās ziņas	3
1.2 Aprakstā un grafiskajā daļā pieņemtie apzīmējumi	3

2. VĒSTURISKĀS ZIŅAS

2.1 Vides raksturojums	4
2.3 Ēkas būvvēsture	5
Pielikums (arhīva materiālu saraksts un kopijas).....	9

3. INVENTARIZĀCIJAS REZULTĀTI

3.1 Apjoms un fasādes	10
3.2 Plānojums	11
3.3 Būvdetaļas	
a) Logi.....	11
b) Durvis	12
3.4 Interjers	14
3.5 Sildķermeņi	15
3.6 Grīdu segums	15

4. SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS.....16

5. FOTOATTĒLU SARAKSTS UN FOTOATTĒLI19

6. RASĒJUMI

AMI – 1	Situācijas plāns ar fotofiksācijas shēmu
AMI - 2	Pagrabstāva AMI rezultāti un fotofiksācijas shēma
AMI – 3	1.stāva AMI rezultāti un fotofiksācijas shēma
AMI – 4	2.stāva AMI rezultāti un fotofiksācijas shēma
AMI – 5	Uzgaidāmās zāles (T1/2) paneļu krāsojuma fiksācija
AMI – 6	Durvju vērtnes krāsojuma fiksācija uzgaidāmajā zālē (T1/2).

AKADĒMISKĀS INFORMĀCIJAS CENTRA LĒMUMS PAR INGRĪDAS GAILES
DIPLOMA KVALIFIKĀCIJU MAĢISTRA GRĀDAM

1. IEVADS

1.1. VISPĀRĒJAS ZIŅAS

2018.gada jūnijā/ jūlijā Kangaru stacijas ēkas arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija Kangaru pag., Ropažu nov. (kad. Nr. 8084 015 053 001). Apsekošana veikta pamatojoties uz 1970.g. inventarizācijas plāniem.

Darba uzdevums: veikt ēkas arhitektoniski māksliniecisko inventarizāciju, dodot pašreizējās situācijas novērtējumu, būvdetaļu uzskaiti un to lokalizēšanu plānos, fotofiksāciju, datēšanu. Darba laikā ēka bija apdzīvota. Darbu veica māksliniece interjeriste, būvpētniece Ingrīda Gaile (darbs objektā, interjeru apsekošana, atskaite teksts, fotofiksācija).

Atskaite izgatavota vienā sējumā trīs eksemplāros, kas nodoti pasūtītājam. Atskaite materiāli iesniegti pasūtītājam arī digitālā formātā.

1.2. APRAKSTĀ UN GRAFISKAJĀ DAĻĀ PIEŅEMTIE APZĪMĒJUMI

T7/1	Telpu numerācija, kur pirmais cipars apzīmē stāvu, bet otrais – telpas Nr.
D1 ; L1	Durvju un logu tipu saīsināts apzīmējums
Z fasāde	Debess pušu apzīmējums
F1	Fotoattēlu numerācija
SL, SD	Sekundāri logi, sekundāras durvis

2. VĒSTURISKĀS ZIŅAS

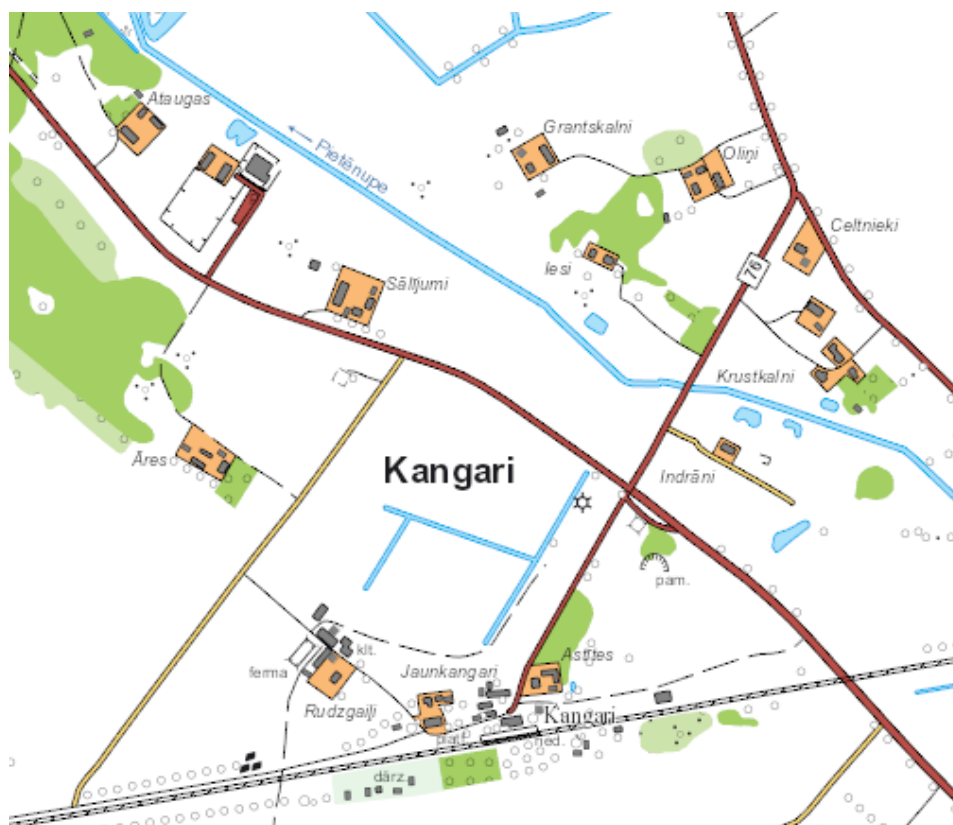
2.1. VIDES RAKSTUROJUMS

Kangari ir ciems Ropažu novadā. Izvietojies pagasta vidusdaļā Pietēnupes krastos pie autoceļa P4 4,5 km no novada centra Ropažiem un 34 km no Rīgas centra.

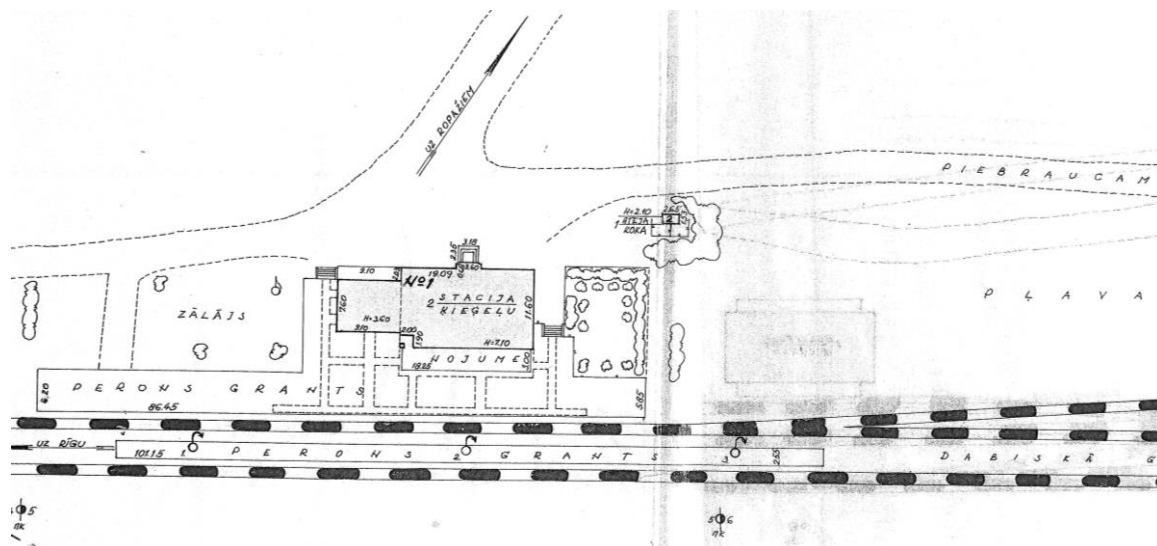
Apdzīvotā vieta izveidojusies pie bijušās Pepermuižas un 1937. gadā uz Rīgas—Ērgļu dzelzceļa izbūvētās Kangaru stacijas. 20. gadsimta beigās un 21. gadsimta sākumā attīstījies kā privātmāju apbūves ciems.

Kangari bija pieturas punkts dzelzceļa līnijā Rīga Preču—Ērgļi starp pieturām Bajāri un Remīne. Tas atradās Ropažu novadā blakus Kangaru ciematam, 31 km attālumā no Rīgas.

Dažus gadus pirms vilcienu kustības pārtraukšanas Ērgļu virziena līnijā Kangaru stacijā tika demontēti papildu sliežu ceļi, pārveidojot to par pieturas punktu. Pirms papildu sliežu ceļu demontāžas stacijā notika vilcienu izmaiņa, parasti izmainījās vakara vilciens Rīga—Ērgļi ar vakara vilcienu Ērgļi—Rīga (vēlāk tie izmainījās Suntažos). Pietura tika slēgta līdz ar dzelzceļa līnijas slēgšanu 2009. gadā.

Kangaru stacijas ēka atrodas apmēram 350 m no Rīgas-Ērgļu šosejas (P4). Pie dzelzceļa stacijas pieder arī tualete (lit.002) un šķūnītis (lit.003). Sākotnējie apstādījumi ap ēku ir pārauguši, to nožogojumi ir saglabājušies. Pie stacijas ēkas sliežu ceļa pusē saglabājušies betona plātņu celiņi tādā kārtojumā, kā redzami vēl 1970.gada situācijas plānā¹.

Avoti:

- <https://kartes.lgia.gov.lv/karte/>;
- <http://vietvardi.lgia.gov.lv/vv/to>

2.2. ĒKAS BŪVVĒSTURE

Kangaru dzelzceļa stacijas ēka uzcelta 1937.gadā pēc arhitekta Voldemāra Ozoliņa (1899-1991) projekta.

Trīs jaunas dzelzceļa stacijas².

Dzelzceļu virsvalde nobeigusi triju jaunu pasažieru staciju ēku būvi uz Rīgas—Ērgļu līnijas: Kangaru, Augšciema un Suntažu. Visas trīs jaunās stacijas — divstāvu mūra ēkas — tuvākās dienās nodos lietošanai. Kangaru un Augšciema staciju ēku jaunbūves celtas pēc arch. V. Ozoliņa projekta, bet Suntažu pēc arch. J. Šarlova projekta.

Dzelzceļa līnijas un stacijas ēku celtniecības gaita periodikā tika plaši aprakstīta jau no 1934.gada, sliežu ceļu uzsāka celt jau 1930.gadā.

¹ 1970.g. inventarizācijas lieta

² “Jaunākās Ziņas” (17.11.1937.)

Kā top Rīgas - Madonas - Kārsavas dzelzceļš³:

Par Rīgas - Madonas - Kārsavas dzelzceļa būvi mūs informē, ka no Rīgas gala sākot, uz jaunās dzelzceļu līnijas pabeigti jau visi tilti līdz Ērgļiem. Nav vēl uzlikta dzelzs fernas tiltiem pār Mazo Juglu (pie Suntažiem) un tiltam pār Līčupi. Arī zemes darbi uz jaunās līnijas pabeigti gandrīz līdz Ērgļiem. Slīdes uzlikta 32 klm. garumā līdz Kangaru stacijai, kura atrodas Ropažu centra tuvumā. Pašlaik izdoti ceļa balastēšanas darbi beidzamā posmā starp Stopiņu un Kangaru stacijām [...].

Jauni pievedceļi dzelzceļu stacijām⁴:

Šoseju un zemes ceļu d-ts nolēmis tuvākā nākotnē stāties pie Kangaru, Garciema, Skultes un Lilastes stacijas pievedceļu un ceļu atzarojumu būvēm. Kangaru stacija atrodas uz jaunbūvējamās Rīgas-Ērgļu līnijas un Garciema, Skultes un Lilastes stacijas uz Rīgas-Limbažu līnijas. Bez tam d-ts nolēmis celt arī 9,10 m garu koka tiltu pār L. Juglas pieteku uz jaunbūvējamā Kangaru stacijas pievedceļa. U.

Lai svēģīts darbs, kas Tēvzemes labklājību cel! Rīgas-Suntažu dzelzceļš atklāts⁵:

Vakar atklāja satiksmei jaunās Rīgas-Ērgļu-Madonas-Kārsavas dzelzceļa līnijas posmu Rīga-Suntaži. Posmu atklāja satiksmes ministrs B. Einbergs. Ministru pavadāja dzelzceļu galv. direktors K. Bļodnieks, šoseju un zemes ceļu departamenta direktors J. Melnalksnis, finanču direktors Mazkalniņš un tehniskais direktors Silenieks. Speciālvilcienā, kurā brauca satiksmes ministrs un viņa pavadoni, lokomotīve bija greznota ar nacionāliem valsts karogiem un zaļumu vītņēm. [...] Pie Kangaru stacijas bija celti goda vārti. Ministru apsveica Ropažu pagasta vecākais Lūsis, izteicot pagasta iedzīvotāju vārdā pateicību par jauno dzelzceļu, ar ko plašai apkārtnē ir radīta ērta satiksme ar galvas pilsētu. Dzelzceļu galvenais direktors K. Bļodnieks sniedza pārskatu par dzelzceļa būvdarbiem un tā izmaksu. Satiksmes ministrs B. Einbergs, atklājot jauno dzelzceļa līniju pateicās par iedzīvotāju parādīto uzmanību. Ministrs tālāk norādīja, ka lai gan līnija vēl nav galīgi pabeigta tomēr tā dod lielus labumus satiksmes ziņā ar galvas pilsētu un jau kalpo plašā apgabala saimnieciskam un līdz ar to arī garīgam uzplaukumam.

Lai svēģīts darbs, kas cel tēvu zemes labklājību! Rīgas - Suntažu dzelzceļlīnijas atklāšanas svinības⁶:

Vakar notika satiksmes atklāšana uz Rīgas - Suntažu dzelzceļa, kas sastāda daļu no Rīgas - Ērgļu - Madonas - Kārsavas līnijas, kuras būve sāka jau 1930. gadā. Būvdarbi izvesti divos posmos: Rīga - Ērgļi un Madona - Lubāna. Vakar atklātais līnijas posms ir 55 km garš. Dzelzceļu stacijas ēkas uz šīs līnijas vēl nav izbūvētas un attiecīgo komercoperāciju izdarīšanai staciju vietās nolikti preču vagoni. Posmā Rīga - Suntaži atrodas sekojošas stacijas: Jāņavārti, Acone, Saulrieši, Ķivuļi, Kangari, Augšciems un Suntaži. Bez tam

³ "Rīts" (30.09.1934.)

⁴ "Latvijas Kareivis" (04.11.1934.)

⁵ "Rīts" (27.11.1935.)

⁶ "Latvijas Kareivis", Nr.270 (27.11.1935)

paredzēti pieturas punkti: Bajāri, Remine un Sidgunda. Jaunatklātā dzelzceļa posma apkārtnes iedzīvotājiem vakar bija īsta svētku diena. Visās tuvējās mājās plīvoja karogi un iedzīvotāji pulcējās staciju un pieturas punktu vietās, lai apsveiktu Satiksmes ministrijas vadību un augstākos dzelzceļa virsvaldes ierēdņus, kuri izbrauca no Rīgas zaļumiem un nacionāliem karogiem pušķotā vilcienā. Dzelzceļa atklāšanas svinībās iedalījās satiksmes ministrs B. E i n b e r g s. Ministru pavadīja dzelzceļu galvenais direktors K. Bļodnieks, šoseju un zemes ceļu departamenta direktors Melnalksnis, finanču direktors H. Mazkalniņš, tehniskais direktors S i l e n i e k s, armijas štāba administratīvās daļas vispārējās nodaļas priekšnieks plkv. leit. Līcis, Rīgas apriņķa priekšnieks L e g z d i ņ š, Rīgas apriņķa lauku pašvaldību vecākais Zvaigzne, dzelzceļu inspektors Š v a n k s un vairāki citi atbildīgie satiksmes ministrijas darbinieki. Pirmā apstāšanās vieta bija Jāņavārti, kur jaunā līnija atzarojas no Rīgas-Pļaviņu dzelzceļa 5 km attālumā no Rīgas. Ministrs ar pavadoniem apskatīja jaunās stacijas ēku un tās iekārtu, pēc kam devās tālāk uz Aconi. Te ministru sagaidīja vairāki apkārtnes iedzīvotāji. To vārdā Grīnberga kundze pateicās ministram un valdībai par jauno dzelzceļu un pasniedza sālismaizi. Ministrs pēc tam pārgriezta ceļa lentu ar novēlējumu, lai jaunais dzelzceļš kalpotu ērtākai iedzīvotāju satiksmei. Pie Kangaru stacijas bija celti goda vārti, rotāti nacionāliem karogiem un zaļumu vītņēm ar lecošu sauli uz tiem. Te aizsardzes pasniedza ministram ziedus un Ropažu pagasta vecākais Lūsis izteica pagasta iedzīvotāju vārdā pateicību par jauno dzelzceļu, ar ko plašai apkārtnē ir radīta ērta satiksme ar galvas pilsētu.

Stacijas ēkas celtniecība iesākta 1936.gadā (nodota pusbūvē). To paredzēts nobeigt 1937.gadā.

Dzelzceļu tehniskā direkcija: š.g. 12. jūnijā, pulkst. 12. izdos RAKSTISKĀ IZSOLE sekojošus darbus: 1) Kangaru stacijas pasažieru ēkas pusbūvi; drošības nauda Ls 500,—.

Kangaru dzelzceļa stacijā tika paredzēta pasta nodaļa un telefona sarunu vieta.

Pasta un telegrāfa departaments⁷ paziņo, ka atvērtas sek. pasta palīgnodaļas ar vienkāršu un ierakstītu sūtījumu pieņemšanu un izsniegšanu: Robežnieki — Daugavpils apr. Piedrujas pag.; Lielkangari — Rīgas apr. Kangaru dzelzceļa stacijā, pārdēvējot arī Kangaru dzelzceļa stacijas sarunu vietu; [...]

Kādas jaunas stacijas būvēs šogad?⁸: Dzelzceļu virsvaldes tehniskajā direkcijā paskaidro: [...] Tāpat uz minētās līnijas nobeigs un nodos lietāšanai Kangaru, Acones un Augšciema staciju ēkas.[...]

Būvēs jaunas dzelzceļu stacijas⁹: Dzelzceļu virsvaldes tehniskā direkcija šinīs dienās noturējusi sacensības, kurās izdoti sekojošu jaunu staciju ēku būvdarbi: Brocēnu — uzņēmējam J. Misiņam, Acones un Augšciema — uzņēmējam Elksnim, Suntažu — uzņēmējam Freimanim un Kangaru stacijas ēka — uzņēmējam Maurim.

⁷ “Jaunākās Ziņas”, Nr.34 (11.02.1937)

⁸ “Latvijas Kareivis” (24.03.1937.)

⁹ “Latvijas Kareivis”, Nr.129 (12.06.1937)

Stacijas labiekārtošanas darbi turpinājās 1938.gadā.

Izdaiļos dzelzceļu stacijas¹⁰: Dzelzceļu virsvalde paredz arī šogad veikt plašus staciju un to apkārtnes izdaiļošanas darbus. [...] Uz Rīgas-Ērgļu līnijas izdaiļos Acones, Kangaru, Augšciema un Suntažu stacijas ēku apkārtni.[...]

Kangaru stacijas ēkā iekārtota bufete. Bufetes nomniekam paredzēts arī dzīvoklis stacijas ēkā. Bufetes telpas apgaismo un apkurina uz dzelzceļa rēķina.

DZELZCEĻU VIRSVALDE iznomā bufetes ar tiesībām tirgoties ar alu¹¹, no 1939. g. 1. marta līdz 1940. g. 31. decembrim, Puikules, Kangaru un Krimūnu stacijās, [...] Kopā ar bufeti Kangaru stacijā izīrē bufetes nomniekam kā dzīvokli 1 istabu. [...]

Dzelzceļa kustības un kravas darbu dienests¹² skaitot no 1941. g. 1.janvāra, bufetes ar tiesību tirgoties ar alu šādās dzelzceļa stacijās: Asari, Kangari, Līvberze, Malta, Rudbārži un Zemgale;[...] Kopā ar bufeti izīrē bufetes nomniekam arī dzīvokli Maltas stacijā 3 istabas, Zemgales stacijā 2 istabas Asaru, Līvberzes un Kangaru stacijās pa 1 istabai. Bufetes telpas apgaismo un apkurina dzelzceļš uz sava rēķina, izņemot Maltas staciju, kur bufetes telpas apkurina nomnieks uz sava rēķina.

2002. gadā Kangaru staciju slēdz un kopš 2007. gada vilciens dzelzceļa līnijā nekursē. 2009. gada jūnijā tika pieņemts lēmums dzelzceļa līniju demontēt.

2013.gadā ēkai laboti skursteņi¹³.

Sākot ar 2009.gadu, ēkā pakāpeniski notiek dzīvokļu iekštelpu pārplānošana un daļa logu nomaina uz koka un PVC pakešlogiem. Šajā laikā tiek nojauktas plītis un krāsnis.

¹⁰ Latvijas Kareivis, Nr.87 (17.04.1938)

¹¹ Brīvā Zeme, Nr.34 (10.02.1939)

¹² “Ведомости Президиума Верховного Совета ЛССР=LPSR AP Prezidija Ziņotājs”, Nr.70 (22.11.1940.)

¹³ SIA “Ciemats” atskaite Dūmvadu remonts dzīvojamai mājai „Kangaru stacija” 2013.gadā

Pielikums

<i>Nr.</i>	<i>Dokumenta anotācija</i>
1	Dzelzceļa līnijas posma Rīga-Suntaži atklāšana 1935.gada novembrī.
2	Goda vārti Kangaru pieturā dzelzceļa līnijas posma Rīga-Suntaži atklāšanas laikā 1935.gada novembrī.
3	Kangaru stacijas ēkas celtniecība (~1936.g.). Pagaidu stacijas ēka iekārtota pārbūvētā vilciena vagonā.
4	Kangaru stacijas ēka celtniecības laikā (~1937.g.).
5	Kangaru stacijas ēka celtniecības laikā (~1937.g.).
6	Kangaru stacijas ēkas celtniecība pabeigta (1937.g.). Priekšplānā bagāžas noliktava.
7	Skats uz Kangaru stacijas ēku no piebraucamā ceļa (~1937.g.).
8	Kangaru stacija 1930-to gadu beigās.
9	Pie Kangaru stacijas 1930-to gadu beigās, redzami apstādījumi.
10	Kangaru stacijas iekšskats 1930-to gadu beigās.
11	Kangaru stacijas 1.stāva plāns (~1935.g.).
12	Kangaru stacijas ēka 2.Pasaules kara beigās kamuflāžas krāsojumā.
13	Kangaru stacijas ēkas Inventarizācijas lieta 1970.g. Novietnes shēma un pagrabstāva plāns.
14	Kangaru stacijas ēkas Inventarizācijas lieta 1970.g. 1. un 2.stāva plāns.
15	Kangaru stacijas ēka 2009.gadā.
16	Kadri no 2009.g. Kangaru stacijas ēkā uzņemtās spēlfilmas «Medības» (rež. Andis Mizišs). Telpas krāsojums saglabājies no filmēšanas laika.

3. INVENTARIZĀCIJAS REZULTĀTI

Kangaru stacijas ēka (kad. Nr. 8084 015 0153 001)

3.1. APJOMS UN FASĀDES

Kangaru stacija ir divstāvu ēka ar lielu nojumi perona pusē (F3), bagāžas noliktavas piebūvi R pusē (F2, F19) un torņveida kāpņu telpu Z pusē (F14), kur atrodas neliels laukumiņš ar piebraucamo ceļu. 1930-to gadu stacijām raksturīgi, ka bagāžas noliktava piebūvēta tieši pie galvenās stacijas ēkas, lai darbiniekiem atvieglotu pasažieru bagāžas pārvietošanu. Stacijas ēkas kreisajā pusē ir dienesta ieeja, kas akcentēta ar arkām no divām pusēm un rustojumu (F5, F22). Bagāžas noliktavas piebūve ir nedaudz atvirzīta dziļāk par galveno ēku, lai stacijas dežurantam būtu labāka iespēja novērot sliežu ceļu uz R pusi. Galvenās ēkas R pusē ir neliels lodziņš, kam pretī ir aila ar arkas pārsedzi. Pagalma, Z fasādē ir nedaudz uz āru izvirzīts kāpņu telpas apjoms. Galvenās ieejas priekšā D pusē ir nojuma ar lielu pārkari, tās griesti apdarināti ar gropētiem dēlīšiem (F7).

Ēkai un piebūvei ir četrslīpju jumts, ap 1970.g. ieklāts ar viļņotā šīfera plāksnēm. Sākotnēji bijis cits jumta segums, domājams, šiferīts (rombveida azbesta un portlandcements plātnītes). Esošie 4 dūmeņi ķieģeļu mūrējuma, pārmūrēti 2013.gadā.

Fasāde sākotnēji bijusi gludi apmesta, bez izteiktas dekoratīvās apdares. Galvenajā, D fasādē ir frontons, kura centrā izstiepts lodziņš, bet zem tā telpiski burti veido uzrakstu "KANGARI" (F4). Abās pusēs frontonam ir stilizēta balustrāde, virs kuras bijušas betona lējuma lodes. Lodes demontētas, saglabājušās ēkas bēniņos. Zem jumta pārkares ir divi nelieli profili (F12), virs 1.stāva šaura starpdzega (F11). Piebūves stūros ir rustojums (F6). Cokols ir no laukakmeņiem, ar gaišu javas šuvojumu (F6). Pagraba logu ailu malās ir ķieģeļu mūrējums (F68). Pagalma fasādē kāpņu telpas torņveida izvirzījums akcentēts ar garu, šauru logu un noslēgumā nelielu lodziņu rindu ar

krāsa kārta, sākot no hronoloģiski vecākās	krāsas tonis	krāsas kods pēc NCS kat.
1		S 0510-Y40R
2 (kamufļāža)		S 7010-Y30R
3		S 2010-R80B
4		S 1020-Y40R
5		S 1020-Y30R
6 (esošais)		S 1020-Y10R

1.att. Fasādes krāsojuma fiksācija.

arkveida pārsedzēm (F18). Pie abām gala fasādēm (A un R pusē) saglabājušās kāpnītes (F13, F20).

Kontrolzondāžas konstatēts **fasādes krāsojums**, kopā 6 kārtas. 2.krāsojuma kārtā vietām konstatēts tumšs tonis, kas hronoloģiski atbilst 1940.gadiem, kad ēka tika kamuflāžēta. Pēdējais krāsojums (6.kārta) ir fakturēts, slikti turas pie iepriekšējām krāsojuma kārtām.

3.2. PLĀNOJUMS

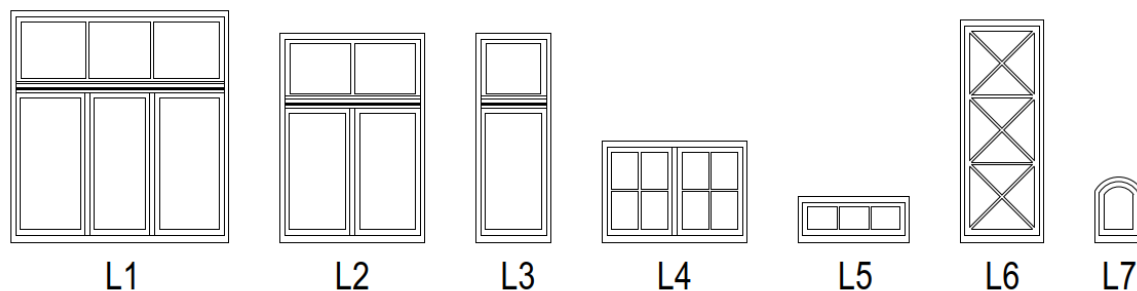
Oriģinālais iekštelpu plānojums 1.stāvā saglabājies. Tajā atrodas uzgaidāmā zāle, stacijas dežuranta telpa, noliktava. Uzgaidāmajā zālē atradās arī bufete, tai blakus ir durvis, kas veda uz virtuvi un bufetnieka dzīvokli. 1.stāvā ir vēl viens dzīvoklis, bet 2.stāvā sākotnēji bija 4 dzīvokļi, tagad skaitās trīs, jo 4. un 5.dzīvoklis apvienoti vienā (Nr.5, F32). Pārplānots 6.dzīvoklis, kam nojaukta starpsiena, paplašinot virtuvi un uzcelta viena jauna starpsiena (F35). Nojauktas krāsnis un plīts. Pagrabstāvā lielākā daļa telpas aizņem iedzīvotāju šķūnīši, kas celti no vieglām dēļu starpsienām, bez apdares (F23, F24).

Bagāžas noliktavā (piebūvē) nojaukta viena starpsiena, izkaltas 2 lielas ailas, savienojot sākotnējās trīs telpas vienā (F29, F30, F31). Pašlaik piebūvē atrodas privāta darbnīca.

3.3. BŪVDETAĻAS

a) Logi

Ēkā saglabājušies sākotnējie logi. 2.stāvā daži logi mainīti. Oriģinālā logu furnitūra vairumam sākotnējo logu saglabājušies. Logu vērtnes, kas atzīmētas kā sekundāras (SL)

2.att. Logu tipi.

mainītas laika posmā ap 20.gs. 3.cet. un pēc 2009.gada, kad veiktas dzīvokļu iekštelpu rekonstrukcijas. Viena pagriba loga aila aizmūrēta.

L1 - četru vārtņu dubultais oderlogs, kam augšējās vārtnes dalītas 3 rūtīs (F11, F60, F62), vidējā vārtne neverama, nostiprināta ar fiksatoriem. Logam ārpusē ir profilēts horizontālais šķērsis un vārtņu noseglīste ar noapaļotam malām (F61).

L2 – trīs vārtņu dubultais oderlogs (F64, F65). Logam ārpusē ir profilēts horizontālais šķērsis un vārtņu noseglīste ar noapaļotam malām.

L3 – divu vārtņu dubultais oderlogs (F67). Logam ārpusē ir profilēts horizontālais šķērsis.

L4 – divu vārtņu dubultais oderlogs, kam katra vārtne dalīta 4 vienādās rūtīs (F68, F69).

L5 – ieliekams, neverams logs ar horizontāli izstieptu vārtni, kas dalīta 3 vienādās rūtīs (F70, F71). Vārtne iekšpusē nostiprināta ar fiksatoriem.

L6 – trīsdalīgs dubultais oderlogs, kam katrai daļai ir dubults oderlogs, dalīts 3 rūtīs. Ārējām vārtnēm katra rūtis dalīta vēl sīkāk ar diagonālu spraišļojumu (F72, F73).

L7 - ieliekams, neverams logs ar pusapaļu vārtnes augšdaļu (F74). Vārtne iekšpusē nostiprināta ar fiksatoriem.

Dažiem logiem saglabājušies sākotnējie slēptā baskvila rokturi (F66).

b) Durvis

Ēkā saglabājusies liela daļa sākotnējo ārdurvju un iekšdurvju.

D1 – divviru ārdurvis ar vienpusējām vārtnēm rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 5 vienādiem horizontāliem pildīņiem (F43, F44). Durvīm ir virsgaismas logs ar arkādei līdzīgu stiklojumu. Katrā vārtnē ir pieci horizontāli pildīņi. Pildīņi bez pacēluma ar rāmī iefrēzētu profilu. Durvīm saglabājies 1 sākotnējais rokturis (F45).

D2 – divviru durvis ar divpusējām vērtņēm rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 5 vienādiem horizontāliem pildīņiem (F46). 4 augšējo pildīņu vietā ir stiklojums. **Sākotnēji stiklojums bijis 3 augšējos pildīņos.** Virs durvīm ir virsgaismas logs, kas dalīts 2 vienādās rūtīs. Durvīm saglabājies 1 sākotnējais rokturis (F47). Durvju vērtņu krāsojums:

krāsas kārta, sākot no hronoloģiski vecākās	krāsas tonis	krāsas kods pēc NCS kat.
1		S 1515-Y20R
2		S 5030-Y30R

2.att. D2 vērtņu krāsojuma fiksācija.

D3 – durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 5 horizontāliem pildīņiem, kur 2 augšējos ievietots stiklojums (F48, F49). Vējtvera durvju vērtne vienpusēja, dzīvokļos - divpusējas.

D3a - durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 5 horizontāliem pildīņiem, kur 1 augšējā ievietots stiklojums (F50). Durvis remontētas, visi pildīņi saplaisājuši, stiklojuma līste daudz masīvāka nekā oriģinālā stiklojuma līste (F51). Durvīm saglabājies oriģinālais rokturis (F52).

D4 - durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 5 horizontāliem pildīņiem (F53). Dzīvokļu ārdurvis ir vienpusējas, iekštelpās – divpusējas.

D5 - durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 3 vienādiem pildīņiem (F55). Vērtnes divpusējas. Pildīņi bez pacēluma ar rāmī iefrēzētu profilu.

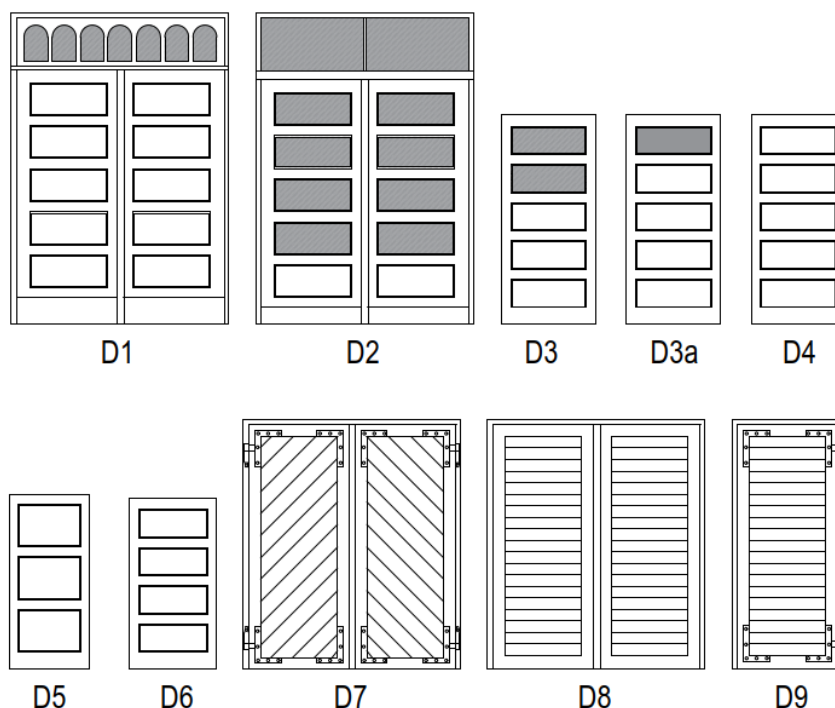
D6 - durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar 4 vienādiem horizontāliem pildīņiem (F56). Vērtnes divpusējas. Pildīņi bez pacēluma ar rāmī iefrēzētu profilu.

D7 – divviru durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar dēļu apšuvumu, kas likti 45 grādu slīpumā (F57). Vērtnes iekārtas kāšu virās.

D8 - divviru durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar dēļu apšuvumu, kas likti horizontāli (F58). Vērtnes stiprinātas stobrvirās.

D9 - durvis rāmja-pildīņa konstrukcijā ar dēļu apšuvumu, kas likti horizontāli (F59). Vērtnes iekārtas kāšu virās.

Atsevišķām durvīm saglabājušies niķelēti misiņa rokturi: ārdurvīm (D1, F45), vējtvera durvīm (D2, F47), uzgaidāmās zāles durvīm (D4, F54), ārdurvīm uz kāpņu telpu (D3a, F52).

3.att. Durvju tipi.

3.4. INTERJERS

Stacijas uzgaidāmajā zālē (T1/2) saglabājušies sienas paneļi ~1,50m augstumā (F76). Izpildījums amatniecisks – saplākšņa loksnes ar vertikālām, plakanām līstītēm, noslēdzas ar platu profilētu līsti, vērojami diezgan pavisām labojumi (F77). Zāles kreisajā pusē ir kases lodziņš, kas sākotnēji bijis lielāks. Pēc lodziņa ailes samazināšanas veikti sienu paneļu labojumi, izpildījums visai pavisām (F75). Pa kreisi no lodziņa atradies telefona sarunu punkts, kur saglabājies konsoles veida galdiņš ar telefona aparātu (F79). Pašreizējais telpas krāsojums saglabājies no filmēšanas laika, kad stacijā tika uzņemta filma “Medības” (2009, rež. A.Mizišs).

Griestu un sienas sadurvieta veidota ar ieloci, reljefas dekoratīvās apdares nav (F26, F27). Konstatēta paneļu sākotnējā apdare: 1.kārtā tas ir brūns beicējums (iespējams, pagaidu apdare), pēc tam paneļi krāsoti 2 toņos. Sienas virs paneļiem krāsotas ar līmes-

krīta krāsu gaiši dzeltenīgos toņos. Krāsojums noslēdzas pie logu aillas augšējās malas ar platu kontūrlīniju.

Ēkā ir kāpņu telpa ar ieeju no Z puses (F37, F38, F39). Tajā saglabājušās kāpnes ar sākotnējām metāla margām (F37, F41, F42). Pakāpieni vietām ļoti bojāti (F41). Sienu sākotnējais krāsojums ar līmes-krīta krāsu dzeltenā tonī, cokols oranži brūns.

Apsekošanas laikā uzgaidāmajā zālē (T1/2) atrodas divi pasažieru uzgaidāmie soli (F80) un viens krēsls (20.gs. 30.g., F81).

3.5. SILDĶERMEŅI

Stacijas uzgaidāmajā zālē (T1/2) sākotnēji bijušas divas baltu glazētu podiņu krāsnis. Šobrīd no tām saglabājusies tikai viena (F82), otra ir apaļa metāla krāsns (F87), kas ievietota pēc kara.

Dzīvokļos bijušas vienkāršākas krāsnis – vienlaidu korpusa krāsotu terakotas podiņu krāsnis bez dekora. Saglabājusies tikai viena no tām (F85). Virtuvēs bijušas plītis ēdiena gatavošanai, tagad zudušas. Nojaukto krāšņu vietā ir jaunas mazgabarīta krāsniņas.

3.6. GRĪDU SEGUMS

Uzgaidāmajā zālē (T1/2) saglabājušās sākotnējas tumši un gaiši pelēkas taisnstūra formas flīzes, kas liktas rakstā (F88). Palīgtelpās 1.stāvā un ēkas kāpņu telpā ir nelielas kvadrāta formas flīzes – gaiši un tumši pelēkas, kas liktas pamīšus (F89).

Sākotnēji plānotajā bagāžas noliktavas telpā (T1/6) ir akmens plātņu grīda (F90).

4. SECINĀJUMI UN REKOMENDĀCIJAS

Kadastra Nr. 8084 015 0153 001

Kangaru stacijas ēka

1. Kangaru stacija atklāta 1935. gada 26. novembrī uz Rīgas - Ērgļu dzelzceļa līnijas. Stacijas ēkas divstāvu mūra ēka ar piebūvi pēc V. Ozoliņa projekta uzcelta 1937. gadā. No 2007. gada vilciens dzelzceļa līnijā nekursē.
2. Ēkas apjomi oriģināli, bagāžas noliktavas piebūve netikusi izmantota paredzētajai funkcijai.
3. Fasādes dekoratīvā apdare saglabājusies gandrīz pilnībā, šobrīd trūkst betona lējuma lodes, kas atradās uz stilizētās balustrādes abpus frontonam D fasādē. Lodes saglabājušās, demontētas un atrodas ēkā. Rekomendējams tās atjaunot un novietot to sākotnējā vietā. No laukakmeņiem mūrētais cokols sākotnēji bijis nekrāsots. Cokols notīrāms no sekundārā krāsojuma ar metodēm, kas nebojā akmens virsmu. Kur nepieciešams, atjaunojams šuvojums.
4. Fasādei oriģināli bijis gluds apmetums. Ieteicams noņemt sekundāro fakturēto krāsojumu.
5. Sākotnēji jumta segums bijis no plakaniem rombveida cementa kārņiņiem - šiferītu. Ap 1970.g. jumts iesegts ar viļņotā šifera plāksnēm.
6. Logu aillas oriģinālas. Pagraba logi daļēji aizmūrēti.
7. Logu vērtnes lielākajā daļā oriģinālas, mainīti daži logi 2.stāvā uz PVC pakešu logiem ap 2010.gadu. Dzīvokļu logi samērā sliktā tehniskā stāvoklī, jo nav veikta pienācīga apkope. Remontējot vai izgatavojot jaunus logus, papildinot vai aizstājot to detaļas jāvadās pēc saglabājušos sākotnējo logu uzmērījuma. Nav pieļaujams logu veids, kam verama tikai viena no divām apakšējām vērtnēm vai abas apakšējās vērtnes apvienotas vienā kopējā ar imitētu dalījumu vai vispār bez tā.
8. Iekštelpu plānojums daļēji mainīts. Saglabājusies uzgaidāmā zāle un stacijas dežuranta telpa. Piebūve, kas bija plānota kā bagāžas noliktava, netika izmantota sākotnējam mērķim, telpas tagad pārplānotas. Dzīvokļos sākotnējais plānojums daļēji mainīts. 2.stāvā divi dzīvokļi apvienoti vienā.
9. Ēkā oriģinālās durvju vērtnes ir saglabājušās. Galvenās ieejas durvis ēkā (D1) ir samērā sliktā tehniskā stāvoklī. Ieteicams izgatavot jaunas vērtnes kā precīzas esošo vērtnu kopijas. Ieejas durvis no Z puses kāpņu telpā ir remontētas, taču izpildījums ir neprofesionāls. Restaurējami oriģinālie durvju rokturi durvīm D1, D2, D4 (T1/2) un D3a.

10. Interjera apdare saglabājusies stacijas uzgaidāmajā zālē (T1/2). Tā sastāv no saplākšņa sienu paneļiem. Sienu paneļi nav mākslinieciski vērtīgi, taču tiem ir kultūrvēsturiska vērtība (redzami 1930./40. gadu fotoattēlā). Pielaujams panelus demontēt un izgatavot jaunus, kvalitatīvus sienu panelus, saglabājot koptēlu (proporcijas, profili). Ieteicams atjaunot kases lodzinu tā iepriekšējos gabarītos. Oriģinālā flīžu grīda – palielas taisnstūra flīzes, gaiši un tumši pelēkas, liktas rakstā. Flīzes saglabājamās, notīrāmas, ja nepieciešams, labojamas. Iekštelpu pārbūves dzīvokļos no 2000.g. Kāpņu telpas interjers oriģināls – kāpnes un metāla margas, flīžu grīda. Atjaunojami bojātie pakāpieni kāpņu telpā.
11. Saglabājusies 1 balta glazēta krāsns (T1/2) un 1 krāsota terakotas krāsns – abas bez dekora. Uzgaidāmajā zālē sākotnēji bijušas divas baltas glazētu podiņu krāsni. Ieteicams sekundāri iebūvēto metāla krāsni aizstāt ar baltu glazētu podiņu krāsni, analogu jau esošajai.
12. Apsekošanas laikā uzgaidāmajā zālē (T1/2) atrodas divi pasažieru uzgaidāmie soli un viens krēsls (20.gs. 30.g.). Šie iekārtas priekšmeti nav redzami pirmskara fotogrāfijās, tādējādi nav saistāmi ar stacijas ēkas oriģinālo interjera iekārtu. Ja jaunā interjera projekts neparedz šo priekšmetu iekļaušanu tajā, tad solus un krēslu ieteicams nodot Latvijas dzelzceļa vēstures muzejam.

Ievērtējamās arhitektoniski mākslinieciskās oriģinālsubstances:

1. Ēkas apjoms (pamatēka ar piebūvi), nav pieļaujama jumta formas maiņa. Liela nojume pie galvenās ieejas – raksturīga iezīme 20.gs. 30.g. staciju ēkām.
2. Fasādes dekoratīvā apdare – frontons ar stilizētu balustrādi abās pusēs tam ar 2 betona lējuma lodēm, dzegu profili starp stāviem, jumta dzegas profils, stūru rusti piebūvei, laukakmeņu cokols ar šuvojumu.
3. Logi ar dekoratīvu spraišļojumu frontonā D fasādē un kāpņu telpas logs (L6) torņveida apjomam Z fasādē.
4. Uzgaidāmās zāles un dežuranta telpas apjoms/plānojums.
5. Ārdurvju (D1) un iekšdurvju (D4) tipu kopskats, proporcijas un rāmja-pildīņa profils. D1 atrodas galvenajā fasādē, bet D4 ir dzīvokļu ieejas durvis no kāpņu telpas, kuru izskats ietekmē kāpņu telpas kopējo interjeru. **Durvju rokturi** durvīm D1, D2, D4 (uzgaidāmajā zālē T1/2), D3a (ārdurvīm Z fasādē).
6. Flīžu grīda stacijas uzgaidāmajā zālē (T1/1, T1/2), paligtelpā (T1/4), kāpņu telpā.

7. Četri koka soli uz metāla kājām stacijas ēkas priekšā (redzami 1930.gadu fotoattēlos).

5. FOTOATTĒLU SARAKSTS UN FOTOATTĒLI

Attēla Nr.	Anotācija
F1	Skats uz Kangaru staciju no DR puses. Sliežu ceļš demontēts.
F2	Stacijas ēkas kopskats.
F3	Stacijas ēka no DA puses.
F4	Frontons D fasādē ar stacijas uzrakstu un lodziņu ar dekoratīvu spraišļojumu.
F5	Ieeja dienesta telpās, akcentēta ar arkām un rustojumu.
F6	Ēkas cokols no laukakmeņiem ar izšuvojumu, sākotnēji nekrāsots.
F7	Nojumes griesti, starp spārēm gropēti dēļi.
F8	Saglabājušies 4 soli ar metāla kājām.
F9	A fasādes kopskats.
F10	A fasādes cokola daļa. Aizbūvēta pagraba loga aila.
F11	Fasādes dekoratīvā apdare - šaura starpdzega un pakāpjveida palodžu profils. Fakturētais krāsojums sekundārs (~1970.g.).
F12	Jumta pārkare un profili zem tās.
F13	Sākotnējas kāpnītes pie stacijas DA stūra.
F14	Z fasādes kopskats.
F15	Skats uz stacijas ēku no ZR puses.
F16	Stacijas ēkas piebūve, kas bija paredzēta bagāžas glabāšanai.
F17	Ieeja ēkā no Z puses.
F18	Torņveida izbūves, kur atrodas kāpņu telpa, noslēgums.
F19	Skats uz stacijas ēku no ZR puses.
F20	Bagāžas piebūve un sākotnējas kāpnītes pie tās.
F21	Bagāžas piebūves R fasāde.

F22	Nojume pie stacijas ēkas D fasādes.
F23	Pagraba telpas 0/5 kopskats.
F24	Skats pagraba telpā 0/5.
F25	Skats uzgaidāmajā telpā 1/2. Redzami 2 stacijas soli.
F26	Skats uzgaidāmajā telpā 1/2. Labajā pusē ir vējtveris. Saglabājusies viena no sākotnēji divām glazēto podiņu krāsnīm.
F27	Skats uzgaidāmajā telpā 1/2. Redzama sākotnējās bufetes vieta kreisajā pusē. Redzami sienas paneļi ir sākotnēji, taču to krāsojums nav oriģināls.
F28	Skats uz vējtveri (T1/2).
F29	Bijušās bagāžas telpas kopskats (T1/6). Labajā pusē izkalta jauna aila bez durvīm.
F30	Skats bijušajā noliktavā, kura tika paredzēta ugunsdzēsības līdzekļu glabāšanai.
F31	Skats uz bijušo noliktavu, kur bija paredzēts glabāt smērvielas.
F32	Dzīvokļa gaitenis (T2/10), kur nojaucot starpsieni savienoti 2 dzīvokļi (4. un 5.dz.).
F33	Istaba, izbūvēta bijušās virtuves vietā (T2/12).
F34	Virtuves kopskats (T2/5). Nojaukta siena uz pieliekamo kambari.
F35	Skats virtuvē (T2/5), kur nojaukta plīts un krāsns. Tālāk redzama jauna starpsiena.
F36	Kāpņu telpa 1.stāvā.
F37	Kāpņu telpa 1.stāvā. Kreisajā pusē redzamas durvis uz uzgaidāmo zāli.
F38	2.stāva kāpņu laukumiņa kopskats. Redzamās dzīvokļu ieejas durvis oriģinālas.
F39	Cauri visai kāpņu telpai ir logs L6.
F40	Bēniņu stāva kāpņu laukums.
F41	Kāpņu margu sākums 1.stāvā, noslēgums veidots kokgriezumā, margas no kvadrātstieņiem un taisniem lentveida elementiem.
F42	Kāpņu margu noslēgums bēniņu stāvā (tornīša izbūvē).
F43	Ieejas durvis stacijas uzgaidāmajā zālē D1.
F44	Durvju D1 vārtne labota, pavirši protezēta.

F45	Durvju D1 sākotnējais rokturis. Bijis niķelēts, tagad tas nodilis.
F46	Vējtvera durvis D2.
F47	Vējtvera durvju D2 sākotnējais rokturis.
F48	Durvis uz kāpņu telpu (D3).
F49	Durvju D3 vērtne fragments: vērtne vienpusēja ar stiklojumu 2 augšējo pildiņu vietā. Stiklojums iestiprināts ar šauru līstīti.
F50	Durvju D3A kopskats. Vērtne remontēta, pēc remonta pildiņi ieplaisājuši. Viena augšējā pildiņa vietā stiklojums.
F51	Remontētās durvju D3A vērtne fragments. Stiklojums nostiprināts ar paplatu koka līsti, kas izdalās uz āru no vērtne rāmja.
F52	Sākotnējs durvju rokturis, kas bijis niķelēts.
F53	Durvis D4 (T1/2).
F54	Durvju D4 rokturis uzgaidāmās zāles pusē (ievietots otrādi).
F55	Durvis D5 (pa kreisi).
F56	Durvis D6 (T0/6).
F57	Durvis D7 piebūvē.
F58	Durvis D8 piebūvē.
F59	Durvis D9 piebūvē.
F60	Logs L1, D fasādes 1.stāvā.
F61	Loga L1 horizontālā šķērša profils un vērtņu ārējā noseglīste. Ķitējums aizstāts ar koka līstīti.
F62	Logs L1 no uzgaidāmās zāles puses.
F63	Loga L1 vērtņu profils.
F64	2.stāva logs L2.
F65	Logs L2 no iekštelpas puses (T2/5).
F66	Sākotnējs logu slēptā baskvila rokturis (T2/5).

F67	Logs L3 (Z fasādē).
F68	Pagraba logi L4 (Z fasādē).
F69	Logs L4 no iekštelpas puses (T0/6).
F70	Logs L5 (D fasādē).
F71	Logs L5 no iekštelpas puses (T1/7).
F72	Loga L6 kopskats Z fasādē.
F73	Loga L6 fragments starp 1. un 2.stāvu.
F74	Logs L7 bēniņstāvā.
F75	Kases lodziņš, kas sākotnēji bijis lielāks. Konsole zem lodziņa oriģināla.
F76	Sienas paneļi vējtverī (T1/1).
F77	Sienas paneļu noslēdzošā profillīste.
F78	Viena no vairākām sienas paneļu vēdināšanas restītēm.
F79	Konsole telefonam, redzama pirmskara fotoattēlā.
F80	Uzgaidāmās telpas sols. Šobrīd telpā ir divi soli, pirmskara fotoattēlos nav redzami.
F81	Krēsls (1930-to gadu beigas).
F82	Krāsns uzgaidāmajā zālē (T1/2).
F83	Krāsns durtiņas.
F84	Krāsns durtiņas.
F85	Krāsns (T2/14).
F86	Krāsns durtiņas.
F87	Sekundāra krāsns uzgaidāmajā telpā (T1/2).
F88	Sākotnējas grīdas flīzes uzgaidāmajā telpā (T1/2).
F89	Sākotnējas grīdas flīzes kāpņu telpā.
F90	Betona plātņu grīda bagāžas noliktavā (T1/6).
F91	Sekundāra linoleja grīda (1970-tie g.), klāta uz krāsotu dēļu grīdas.

F92	Apstādījumi pie stacijas ēkas.
F93	Saglabājies sākotnējais apstādījumu nožogojums.